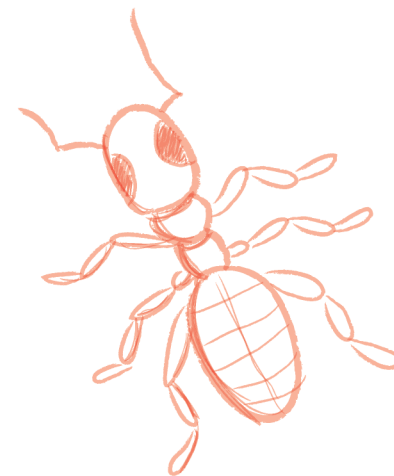

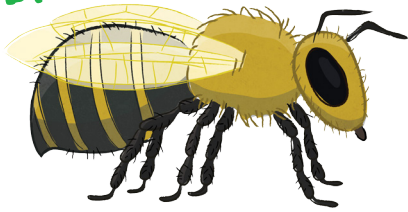

Dyrene på legepladsen - arter og forvandling

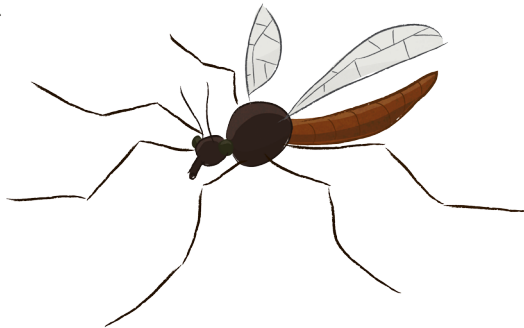

Du kender sikkert mange smådyr, der lever på legepladsen. Man kan finde hvepse, bier, stankelben, mariehøns, myre, myg, sommerfugle og mange andre. Et bestemt dyr, for eksempel en hveps, kalder man for en art. Der findes mange, mange forskellige arter af insekter og smådyr.

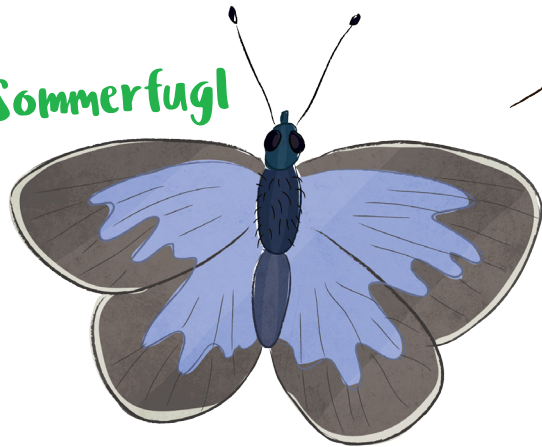
Bi

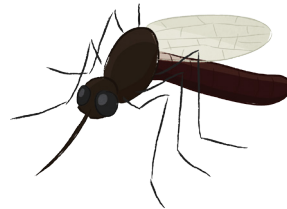
Stankelben

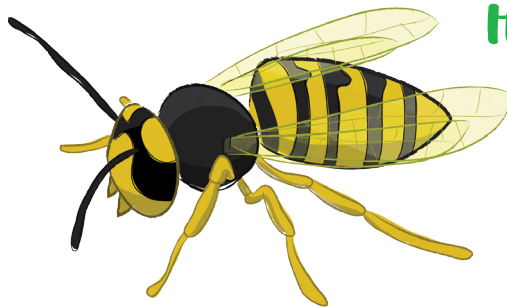
Sommerfugl

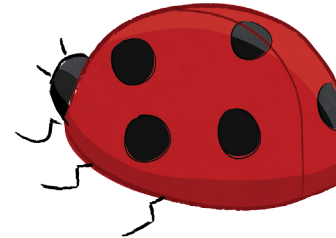
Myg

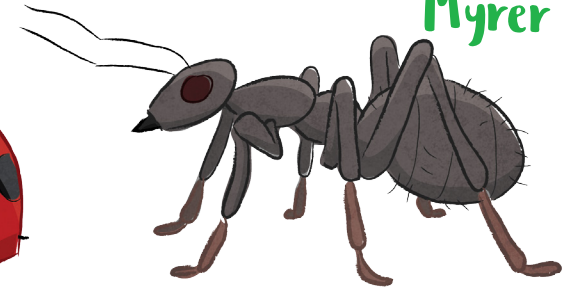
Hveps

Mariehøne

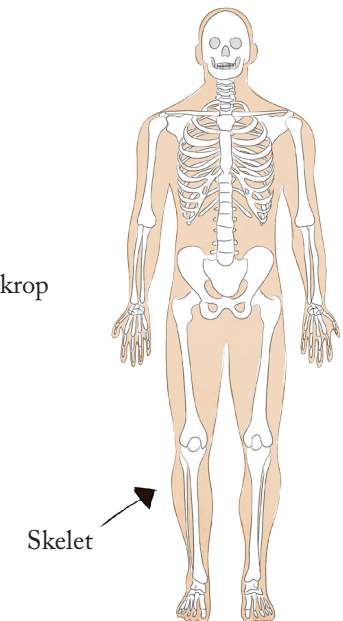
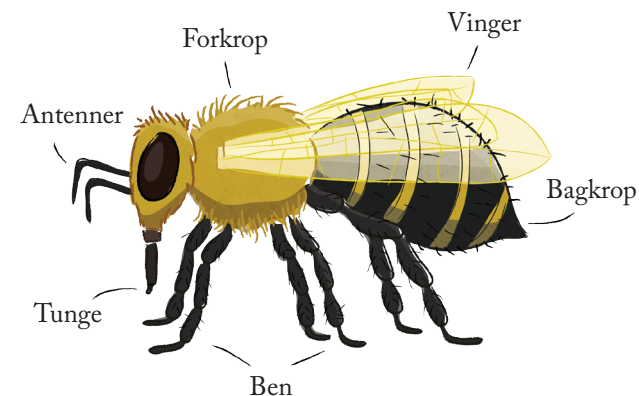

Myrer

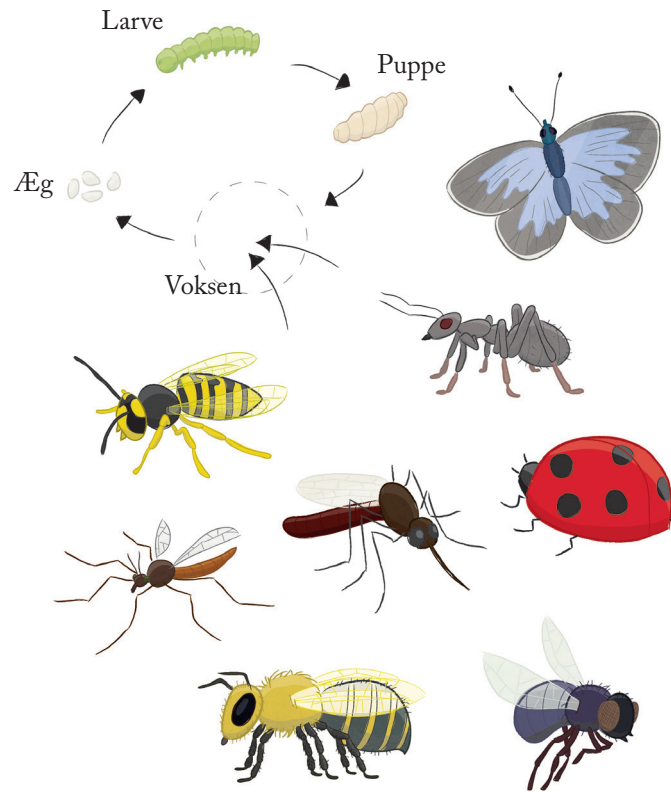

Man kunne godt tro, at alle meget små dyr, er insekter. Men sådan er det ikke. Der er nogle helt bestemte grunde til, at et lille dyr kaldes et insekt.

Et insekt har seks ben, har ofte vinger og har skelettet udenpå kroppen. Det er derfor, at insekter er lidt hårde at røre ved. De har ikke blød hud udenpå og skelettet indeni kroppen, ligesom mennesker har.

De fleste insekter har en kort levetid og starter deres liv i et æg, hvorefter de bliver til larver, som forpupper sig, for så at forvandle sig til det voksne insekt. Ungen (larven) og den voksne (insektet) ligner altså slet ikke hinanden. Man kalder det der sker, for forvandling.

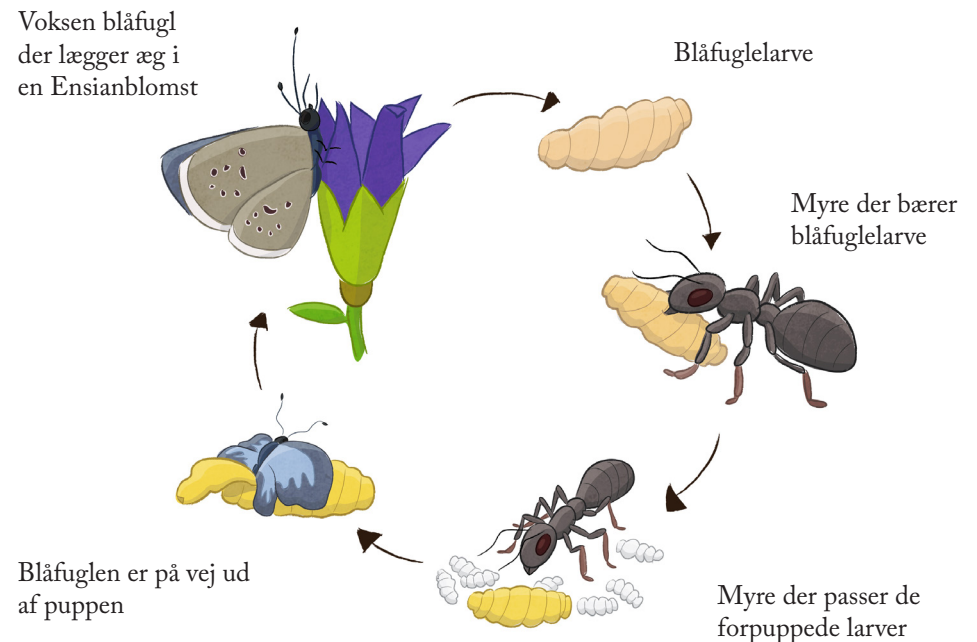

Nogle insekter bliver ikke fuldstændigt forvandlet. Deres unger ligner lidt den voksne, og kaldes en nymfe. Det gælder for eksempel græshoppen, hvor nymfen ligner en græshoppe fra den klækker fra ægget, og vokser sig større og større ved at skifte hud. Den sidste gang nymfen skifter hud, får den vinger. Nu er den en voksen græshoppe. Det kalder man ufuldstændig forvandling.

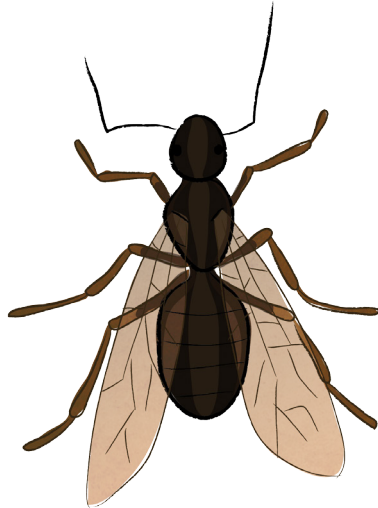
Sommerfugle er også insekter. Historien om Ensiana handler om en virkelig sommerfugl kaldet Ensianblåfuglen.

Ensianblåfuglen lægger sine æg i Ensianblomster og forlader dem. Når æggene klækker, bliver de til larver, som dufter på præcis samme måde som myrenes larver. Myrerne bærer dem ind i myretuen og passer larven indtil den bliver en puppe. Myrerne opdager ikke, at Ensianblåfuglens larve bliver større og mere gul end myrenes larver. Når larverne bliver til pupper, er de stadig i sikkerhed i myretuen. Som regel kommer Ensianblåfuglen ud af puppen meget tidligt om morgen, før myrene rigtig vågner. Når myrerne opdager, at de har fodret en sommerfuglelarve, bliver de vrede og forfølger Ensianblåfuglen, som flygter ud af myretuen.

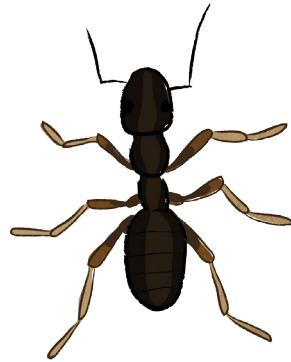
Blåfuglens livscyklus

Myrer er også insekter, men arbejdermyrer har ingen vinger. Det er kun dronningen og hanmyrer der har vinger. Dronningen bider sine vinger af, når hun er færdig med at flyve, og bor derefter inde i myretuen, hvor hun ikke har brug for at flyve.

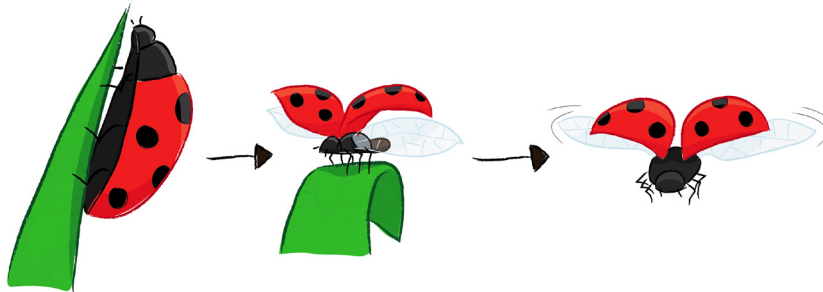

Hanmyre

Hunmyre

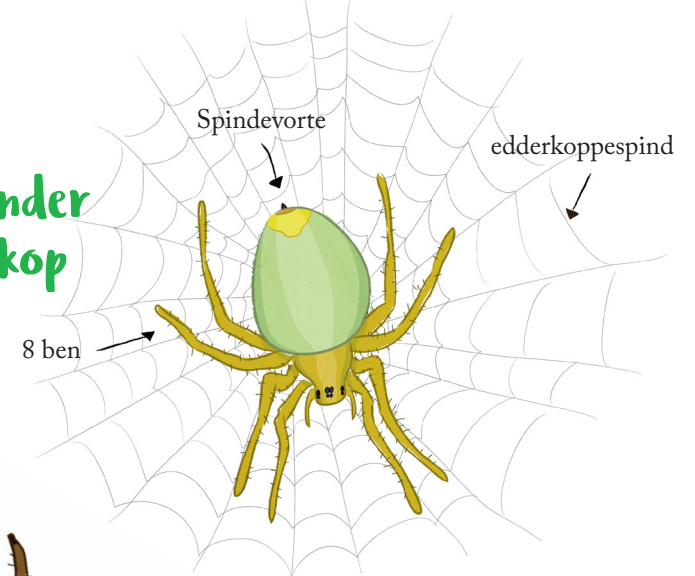
Det kan være svært, at se vingerne på en mariehøne, når den kravler rundt på et blad med sine flotte pletter på skjoldet. Men det man tror, er et skjold, er faktisk en vinge, som kan breddes ud. Nedenunder denne dækvinge er der endnu en vinge.

Andre smådyr på legepladsen end insekter

Edderkopper er ikke insekter, selvom de er små. Edderkopper kaldes for spindlere og er blandt andet i familie med skorpioner. For at være en spindler skal det lille dyr have 8 ben. En edderkop har desuden en todelt krop og spindevorter og giftkirtler. Edderkopper har mellem 6 og 8 øjne. Nogle edderkopper spinder edderkoppespind med deres spindevorter. Spindevorten sidder bagerst på edderkoppens bagkrop. Andre fanger deres bytte ved at jage det og springe på det. De slår deres bytte ihjel med gift ved at bide det med deres giftkroge. Ligesom insekter har de skelettet uden på kroppen.

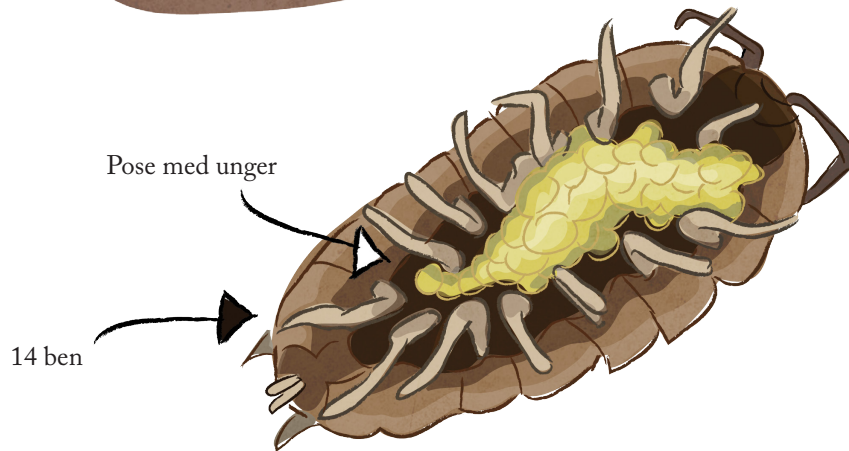
Hjulspinder
-edderkop

Springedderkop

Bænkebideren er det eneste landlevende krebsdyr i Danmark. Krebsdyr kender du måske fra stranden, hvor du kan have set en krabbe. Alle krebsdyr har skelettet uden på kroppen og har to antenner, som de bruger til at føle sig frem med.

Bænkebideren har 14 ben. Fordi bænkebideren er et krebsdyr, foretrækker den at leve fugtigt. Bænkebiderhunnen bærer sine æg og sine unger i en lille pose under maven. Efter et par dage kan ungerne klare sig selv.

Snegle er bløddyr. Det kaldes de fordi de slet har ikke noget skelet. Snegle foretrækker fugtige levesteder, fordi de ikke kan tåle at tørre ud. De bruger fugten til hele tiden at lave slim, så de kan krybe afsted. Nogle snegle har et sneglehus, andre snegle er helt nøgne. Sneglene er hermafroditter. Det vil sige, at de både er hanner og hunner på en gang. De lægger deres æg i jorden. Når æggene klækker, kommer der med det samme en lille snegl, der ligner den voksne snegl, ud af ægget. De forvandler sig ikke.

